

På sporet af en ny generation

Moskva er mere end magt og matrosjkaer, mere end klichéerne om autoritære toppolitikere og griske oligarker. I uafhængige kulturcentre og på små bohemeCAFÉer kan man finde en yngre generation og et mere moderne, urbant Rusland.

Af Jens Malling

Dyr, forvirrende og med indbyggere, der er fuldstændig ligeglade med besøgende. Den russiske hovedstad har et blakket ry, og den er for nyligt blevet kåret som én af de allerværste turistbyer. Læg dertil et tvivlsomt politisk system og en nyere historie, de fleste forbinder med noget gråt og kedsommeligt, så tænker selv den mest tolerante rygsæksrej-sende sig om en ekstra gang. Men krads lidt i overfladen, og et andet billede af metropolen dukker frem.

En ung generation er ved at omforme lommer af byen på sine egne præmisser. Dens repræsentanter forvandler nedlagte fabrikker, tidligere arbejderklubber og palæer fra 1900-tallet til gallerier, CAFÉer, arbejdsfællesskaber, butikker og værksteder. Spor af opposition og trods dukker op de mest uventede steder, og det er med til at gøre Moskva til et spændende sted at besøge.

FREDAG

Eftermiddag: Pussy Riots aktion

Start eftersøgningen af det utraditionelle Moskva på et af byens traditionelle steder, Kreml. Tæt herpå ligger det nyligt åbnede Moskva Designmuseum (Manege Pladsen 1), der både viser en fascinerende udstilling om sovjetiske brugskunst og industrihåndværk fra 1950 til 1980 og én om moderne design, der fortæller en ny historie om russisk kunsthåndværk.

Fortsætter man ned gennem Aleksanderhaven kommer Frelseren Kristus-katedralen til syne (Volkhonka 15). Det var her under de fem gyldne kupler, at kunstnergruppen Pussy Riot gennemførte den berømte aktion og i få minutter forvandlede kirken til et epicenter for den alternative ungdoms modstand mod de politiske forhold i Rusland. De kommunistiske magthavere rev katedralen ned i 1931, men i 2000 blev kirken genopbygget i bedste tilbageskuende stil og symboliserer – også fysisk med den korte afstand over til Kreml – det ortodokse trossamfunds tætte forhold til Putins regime. Voksløys koster 20 rubler. Sig eventuelt en bøn for Pussy Riot.

Aften: De unge i Røde Oktober Chokoladefabrik

Fortsæt fra Frelseren Kristus-katedralen over fodgængerbroen og Moskva-floden. Gå til højre ned ad trappen og spis en tidlig aftensmad på CAFÉen Strelka (Bersenevskij Nab 14). Vælg fra det velassorterede drinkskort og nyd udsigten over det centrale Moskva fra tagterrassen. Byens gyldne lys spejler sig i vandet, og når de omvendte tårne og spir flyder ud i overfladen, kører melodier som »Vstretja b Moskve« af Lili Gegalija eller »Podmoskovnye Vetjera« af Vladimir Trosjin i baggrunden eller baghovedet. Strelka er blot et af mange populære steder i den nedlagte Røde Oktober Chokoladefabrik, der er forvandet til en enklave af barer, kunstgallerier og klubber, hvor man kan møde en yngre generation moskovitter.

Moskva

- **Mennesker:** Moskva er en kommerciel by, men en form for alternativ scene har udviklet sig bag Kurskij-banegården. Her hænger kunstner- og startup-typer ud i området omkring kulturcentre Artplay og Vinsavod. Klientellet består dog også mest af apolitiske hipstere, der snarere er en del af establishmentet end en udfordring for det.
- **Lydspor:** En del af Moskvas urbane ungdomskultur er præget af den elektroniske musikscene. Lyt for eksempel til 'After Rest' af to af byens dygtigste DJ's Gorje Hewek & Izhevski, som også kan opleves live på flere klubber.
- **Litteratur:** Under navnet DJ Stalingrad har den russiske anarkist Petr Silajev skrevet romanen 'Exodus' (2013), der beskriver de voldsomme sammenstød mellem anarkister og fascister i Moskvas forstæder.
- **Bonusinfo:** Filmen 'Pussy Riot – A Punk Prayer' portætterer det feministiske punkkollektiv og følger bandmedlemmerne under retssagen efter den skæbnsvangre optræden i Frelseren Kristus-katedralen.

LØRDAG

Formiddag: Inden det forsvinder

Begynd lørdagen et sted fra fortiden, der måske snart forsvinder, Narkomfin-bygningen på Novinskij Boulevard 25. Ignoreret og glemt siden den blev opført i 1920'erne,

men der har de seneste år været stigende interesse for sovjetisk avantgardarkitektur, især blandt de unge russere, der prøver at finde tilbage til avantgardebevægelsens ideer om et mere retfærdigt samfund. Bygningen er et af de bedste eksempler på stilarten, men får nærmest lov at ligge hen som en ruin. Ikke

Moskvas urbane unge mødes i hemmelige huseklubber, og i små enklaver af barer og gallerier. Foto øverst: Prokofyev Vyacheslav
Foto nederst: Jens Malling

nok med det: Entreprenører går med planer om at rive den ned, så slå et slag forbi. Næste gang du er i Moskva, er Moisej Ginzburgs mesterværk måske væk.

Eftermiddag: Med kunstnere på bohemeCAFÉ

En kort gåtur derfra ligger bohemeCAFÉen Jan Jak (Nikitskij Boulevard 12), der har ry for at være samlingssted for kritiske kunstnere og studenter. Da moskovitter i tusindvis protesterede imod Putins tredje præsidentperiode i maj 2012, stormede det berygtede uropoli-ti OMON således CAFÉen og arresterede flere gæster. Stemningen nu er anderledes afslappet, og klientellet sipper rødvin og fordyber sig i samtale på hver sin wienerstol. Blandt menukortets mange franske retter står også borsjtj, en velsmagende lokal rødbedesuppe, der serveres med smetana, som er en slags syrnet flødeprodukt. Skyl ned med et glas armensk cognac.

Aften: Fra kasseret ideologi til hemmeligt houseparty

Tag en aftenspadseretur langs Moskva-flodens bred til de Faldne Skulpturers Park. Statuer af talrige revolutionsledere og generalsekretærer fra sovjettiden, der tidligere stod rundtomkring i byen, står nu her, hvor unge bysbørn suser forbi langs bredden på rulleskøjter, cykler og løbehjul. Når mørket falder på, fortættes den dystre stemning af kasseret ideologi. Søg tilbage til nutiden og find ungdommen på ét af byens elektroniske musiksteder. Hvis indgangen er hemmelig, er det sikkert godt. Således også i dette tilfælde, hvor man må gennem en undselig nudelshop for at komme ned i den stiledede kælderbar Mendelejev (Petrovka 20/1). DJ'en spiller høj house under lave hvælvinger af rå mursten.

SØNDAG

Formiddag: Oligarksponsorret nutidskunst

Via et omfattende program med udstillinger, research, uddannelse og udgivelser afspejler Museet for Nutidskunst aktuelle tendenser inden for russisk og international kultur. Institutionen kendes under navnet 'Garage' på grund af dens tidligere placering i en gammel busremise. Museet befinder sig nu i Gorkij Park, tæt ved Pionerdammen. Chelsea-ejer Roman Abramovitj og hans partner Darja Sjukova står bag projektet, og i CAFÉen disker kokken Denis Kalmis op med blandt andet varm salat med gedeost, spinat og grillet zucchini. Den klassiske møre kanin i flødesauce kan også anbefales – som en traditionel afslutning på turen gennem det mere moderne, alternative Moskva.